

TOIMINTASUUNNITELMA 2018

Kaudelle 2018–2019

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintasuunnitelma 2018

Kaudelle 2018–2019

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Pääjohtajan saatesanat

Suomen 100-vuotisjuhlavuoden ollessa loppuillaan on aika kääntää katseet tulevaan. Sosiaali- ja terveysministeriö on juuri julkistanut uuden strategiansa. Sen linjaukset heijastuvat luonnollisesti myös ministeriön työtä tukeviin laitoksiin. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen työ näyttää olevan varsin hyvin linjassa ministeriön uuden strategian kanssa. Toimintaa on toki tarpeen tehostaa ja strategian uusia ajatuksia ottaa mukaan suunnitteluun, mutta vallankumouksellisiin muutoksiin laitoksessa ei näytä olevan tarvetta.

Alkamassa on STM:n ja THL:n nelivuotisen tulossopimuskauden kolmas vuosi. Ensi vuoden työtä suunniteltaessa ministeriön kanssa on sovittu, että vuoden 2018 tulossopimuksen painotus on nelivuotiskaudelle sovittujen tavoitteiden saavuttamisen varmistuksessa. Toinen merkittävä laitosta ohjaava kokonaisuus tulee hallitusohjelman kirjauksista ja erityisesti hallituksen kärkihankkeista. Näissäkin linjaukset on tehty aiemmin, ensi vuosi on ahkerointia sovittujen tavoitteiden toteuttamiseksi.

Ensi vuodelle riittää runsaasti tekemistä ilman uusia avauksiakin. THL:n lakisääteiset tehtävät ja oman ministeriön työn tukeminen edellyttävät perustoimintojen jokapäiväistä sujumista, ja reagointia esiin nouseviin päivittäisiin haasteisiin. Viime vuosina aiempaa merkittävämmäksi osaksi laitoksen työtä on noussut väestön hyvinvointia, terveyttä ja palveluita koskevan tiedon keruu ja analysointi; tämä työ jatkuu rekistereissä, väestötutkimuksissa ja laboratorioissa intensiivisenä, vaikka uusia strategia- tai tulossopimuskirjauksia ei tehtäisikään. Laitoksella on lisäksi monia valmius- ja varautumisvelvoitteita, joiden ylläpitämisestä on huolehdittava vuoden jokaisena päivänä.

Vuoden 2018 aikana painottuu kaksi erityisaluetta, joilla pohjustetaan laitoksen selviytymistä tulevaisuudessa. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen valmistelu etenee. Eduskunnassa käsiteltävänä olevan lakiesityksen mukaan THL saa kaksi uutta, isoa tehtävää: sote-tietopohjasta huolehtimisvelvoitteen sekä velvoitteen arvioida väestön sote-palveluja. Laitos valmistautuu monipuolisesti näihin vuoden 2018 aikana.

Olemme myös käynnistäneet mittavan ohjelman tietohallintomme uudistamiseksi ja erityisesti hyvän tietoturvan takaamiseksi. Euroopan unionin tietosuojadirektiivi tulee voimaan vuoden 2018 aikana, ja sen mukana kaikille henkilötietoja käsitteleville tahoille tulee uusia velvoitteita. THL:lle on ensiarvoisen tärkeätä olla valmis kaikkiin uuden lainsäädännön vaatimuksiin, jotta se voi säilyttää väestön luottamuksen hyvinvoinnin ja terveyden kansallisena tietotalona sekä pystyy palvelemaan päätöksentekijöitä ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia heidän työssään.

Helsingissä 7.12.2017

Juhani Eskola
Pääjohtaja

Sisältö

Pääjohtajan saatesanat	3
Toimintaympäristön muutos.....	5
Strategian toimeenpano	7
Henkilöstösuunnittelu.....	23
Talouden ja hankintojen suunnittelu	26
Toimitilat	30
Viestintä	34
Tietoturva ja tietosuoja	35

Toimintaympäristön muutos

Vuoden 2018 toimintaa suunnitellaan tilanteessa, jossa THL:n ulkoinen toimintaympäristö on edelleen poikkeuksellisen suuressa muutoksessa.

Parhaillaan valmistellaan edelleen maakunta- ja sote-uudistusta, jonka on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020 alkaen. Uudistuksessa perustetaan uudet maakunnat sekä uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon rakenne, palvelut ja rahoitus. Lisäksi siinä siirretään maakunnille uusia tehtäviä.

Tulevaisuudessa maakunnat järjestävät kaikki alueensa sosiaali- ja terveyspalvelut. Uudistus vähentää sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä vastaavien ja kuntien yhteisten lakisäätteisten organisaatioiden määrää. Uudistuksen tavoitteena on tarjota ihmisille nykyistä yhdenvertaisempia palveluja, vähentää hyvinvointi- ja terveyseroja sekä hillitää kustannusten kasvua. Uudistuksen keskeinen osa, ns. valinnan vapauslainsäädäntö, on edelleen keskeneräinen. Hallitus on lähettänyt lakiluonnoksen laajalle lausuntokierrokselle, jonka palaute tulee ohjaamaan koko reformin tulevaisuutta vahvasti. THL:lle tulee laajoja uusia tehtäviä palvelujärjestelmään arviointiin ja seurantaan liittyen.

Valtion tutkimuslaitosten ja -rahoituksen kokonaisuudistus on edennyt valtioneuvoston vuonna 2013 antaman periaatepäätöksen mukaisesti. Yhtenä uudistuksen tavoitteena on ollut syventää yhteistyötä tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen välillä. Keväällä 2017 julkistettiin uudistukseen liittyvä tiekartta, joka määrittelee suuntaviivat sopimusperusteisten yhteistyöliittymien muodostamiselle tut-

kimuslaitosten ja korkeakoulujen välille (ns. KOTU-MO-tiekartta). Tavoitteena on mm. tiivistää yhteistyötä tutkimuksessa ja opetuksessa sekä tehostaa tutkimuslaitteiden, laboratorioiden ja tietovarantojen yhteiskäyttöä.

Vahvemmat ja suuremmat tutkimuslaitokset yhdessä strategisesti suunnattavan tutkimusrahoituksen kanssa mahdollistavat voimavarojen suuntaamisen uudelleen yhteiskunnan muuttuneiden tarpeiden mukaisesti. THL:lla on erinomaiset mahdollisuudet uudistaa tutkimuskokonaisuuttaan ja lunastaa oma asemansa uudistuksen yhteydessä.

Digitalisaatio etenee vauhdilla kaikkialla yhteiskunnassa – myös sosiaali- ja terveyssektorilla. Tapahtuva kehitys voidaan nähdä sekä mahdollisuutena että uhkana. Parhaimmillaan digitalisaatio sujuvoittaa prosesseja, parantaa palvelujen laatua ja laskee asiakkailta perittäviä maksuja. Digitalisaation uhkakuvat liittyvät digitaalisen tiedon hallintaan. Kaikkien organisaatioiden on tunnettava oma vastuunsa ja huolehdittava digitaalisessa muodossa olevista tietovarannoistaan sekä niiden suojaamisesta. Samanaikaisesti tulee hallitusti varmistaa, että sote-sektorilla tuotettu tieto on toissijaisesti hyödynnettävissä mm. alan tutkimus-, kehitys- ja tilastointityössä. Tämän hyödyntämisen tulee tapahtua yksilönsuojaa kunnioittaen ja potilasturvallisuutta vaarantamatta.

Suomen talous on kasvussa pitkään jatkuneen taantumien jälkeen. Myös julkinen talous on viime vuosina vahvistunut, mutta se on edelleen alijäämäinen. Julkisen talouden tasapainottaminen jatkuu ja valtion velanottoa ollaan pienentämässä. Tilanteen haastavuutta lisää väestön ikääntyminen, joka lisää eläke-, hoito- ja hoivamenojen kasvua. Sote-uudistukselta odotetaan tulevaisuudessa kustannusten kasvun taittamista 2 miljardilla eurolla. THL:n rooli palvelujärjestelmän ja sen kustannusvaikuttavuuden arvioitsijana antaa merkittävän mahdollisuuden seurata maakuntakohtaisesti julkisen talouden tilan etenemistä.

Suotuisasta talouskehityksestä huolimatta valtion virastoihin ja laitoksiin kohdistuu säästöpainetta. Sote-uudistuksesta johtuen Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle ollaan antamassa uusia tehtäviä.

Yhtälö on erittäin vaikea, jos uusien tehtävien hoitamiseen ei osoiteta lisärahoitusta.

Sosiaali- ja terveysministeriö on uudistamassa konsernistrategiaansa. Syksyllä 2017 on viimeistelyt strategiset päämäärät, joita tarkennetaan yhteistyössä hallinnonalan virastojen kanssa. Tarkoituksena on tunnistaa uusia toimintatapoja, joiden avulla hahmotetaan yhteiset päämäärät ja vaikutustavoitteita voidaan viedä yhdessä eteenpäin. Samanaikaisesti tavoitteena on myös tunnistaa sellaisia tehtäviä tai toimintamuotoja, joista voidaan luopua. Strategia konkretisoituu vuoden 2019 tulossopimusta valmisteltaessa. Sopimukseen tullaan sisällyttämään konsernistrategian valmistelussa tunnistettuja tärkeimpiä tavoitteita. Strategian jalkauttaminen jatkuu myös tulevaisuudessa.

Strategian toimeenpano

Hyvinvointiyhteiskunnan kestävyys

Terve, hyvinvoiva ja sosiaalisesti eheä väestö tukee sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästä yhteiskuntaa.

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
Syvennymme väestön ikääntymiseen, lasten ja nuorten hyvinvointiin ja rahoituksen riittävyyteen	Olemme arvioineet väestörakenteen muutoksen taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia ja kehittäneet talouden ennustemalleja.	2018–2019
	Olemme tuottaneet seurantatietoa kansainvälisten sopimusten ja lainsäädännön toimeenpanosta (mm. vanhuspalvelulaki, oppilas- ja opiskeluhoitolaki, vammaislainsäädäntö, lastensuojelulaki ja sosiaalihuoltolaki) ja arvioineet säädösmuutosten vaikutuksia eri väestöryhmien ja eritaustaisten ihmisten hyvinvointiin, terveyteen ja toimintakykyyn.	2018–2019
	Olemme tuottaneet riippumatonta ja tutkittua asiantuntijatietoa sekä arvioita hyvinvointijärjestelmän sosiaalisesta ja taloudellisesta kestävydestä.	2018–2019
	Olemme tutkineet pienten lasten hoitojärjestelmän (perhevapaat ja hoidon tuet) vaikutuksia lasten ja perheiden hyvinvointiin sekä tasa-arvoon eri näkökulmista.	2018–2019
	Olemme kehittäneet kuntoutusilmion kuvaamisessa tarvittavien indikaattoreiden vähimmäisvalikoimaa ja niiden perustaksi tarvittavan sote-tietopohjan määrittelyä.	2018–2019
	Tuotamme vaihtoehtoihin skenaarioihin perustuvia ennusteita väestön ja sen osaryhmien terveyden, toiminta- ja työkyvyn sekä palvelutarpeen kehityksestä	2018–2019
Vahvistamme terveys- ja sosiaalitalouden osaamista eri toiminnoissa	Olemme kehittäneet uusia taloudellisten vaikutusten arviointimalleja ja vahvistaneet kvantitatiivista, pitkäjänteistä terveys- ja sosiaalitalouden tutkimusta.	2018–2019
Hallituksen kärkihanke 4: Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaiken ikäisten omaishoitoa	Olemme osallistuneet ikäihmisille tarkoitettujen sote- ja muiden palvelujen kokonaisuuden määrittämiseen ja mallintamiseen sekä tietoon perustuvaan toimeenpanon ohjaukseen ja koordinaattiorakenteen luomiseen.	2018
	Olemme osallistuneet vaikuttavien omais- ja perhehoidon toimintamallien määrittämiseen sekä uusien toimintamallien levittämiseen, arviointiin ja edelleen kehittämiseen.	2018–2019
	Olemme tuottaneet seurantatietoa vanhuspalvelulain toimeenpanosta ja luoneet muutoksen seurannan indikaattorit.	2018–2019

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
Hallituksen kärkihanke 3: Toteutetaan lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma	Olemme osallistuneet lapsille ja perheille tarkoitettujen matalan kynnyksen sekä vaativan ja erityistason palvelujen mallintamiseen sekä maakuntien LAPE-hankkeiden tukemiseen. Olemme luoneet muutoksen seurantaan indikaattorit, kehittäneet tietopohjaa sekä tuottaneet lapsivaikutusten menetelmiä ja arviointitietoa.	2018–2019
	Olemme toimeenpanneet Euroopan neuvoston yleissopimuksen (Istanbulin sopimuksen) edellyttämiä matalan kynnyksen erityispalveluita naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreille.	2018–2019
	Olemme kehittäneet turvakotipalveluissa väkivaltaa kokeneiden aikuisten ja heidän lastensa kanssa työskentelyä.	2018–2019
Hallituksen kärkihanke 2: Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta.	Olemme tuottaneet käyttöön ajantasaista ja asiakaslähtöistä tietoa väestön hyvinvoinnista, osallisuudesta, terveydestä ja toimintakyvystä sekä terveyden edistämisen aktiivisuudesta ja terveyteen vaikuttavista tekijöistä, painopisteinä väestöryhmien väliset erot ja niiden taustatekijät.	2018–2019
	Olemme yhteistyössä STM:n ja VM:n kanssa kehittäneet kuntien ja maakuntien rahoitukseen kannustinmekanismeja asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.	2018–2019
	Olemme tukeneet hyvien toimintamallien käyttöönottoa painopisteinä osallisuuden lisääminen ja toimintamallit, jotka kohdentuvat niihin väestöryhmiin, joissa kuolleisuus, sairastavuus ja psykososiaalinen kuormittuneisuus ovat suurimpia.	2018–2019
	Olemme tukeneet ja kehittäneet laaja-alaista ja poikkihallinnollista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä sekä tukeneet eri hallinnonaloja kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla ottamaan huomioon päätöksensä vaikutukset hyvinvointiin, terveyteen ja eriarvoisuuteen.	2018–2019
	Olemme kehittäneet uusia menetelmiä rakennusten terveydellisten olosuhteiden kehittämiseksi.	2018–2019
Hallituksen kärkihanke 5: Osatyökykyisille tie työelämään	Olemme osallistuneet Osatyökykyisille tie työelämään -kärkihankkeen alueellisten kokeilujen tukemiseen sekä toimintamallien kuvaamiseen ja arviointiin.	2018

VUODEN 2018 TÄRKEIMMÄT TULOKSET	
Toimenpide	Tärkeimmät tulokset
Hallituksen kärkihanke 4: Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaiken ikäisten omaishoitoa	Olemme osallistuneet ikäihmisille ja vammaisille henkilöille tarkoitettujen sote- ja muiden palvelujen kokonaisuuden määrittelyyn ja mallintamiseen sekä tietoon perustuvaan toimeenpanon ohjaukseen ja koordinaattiorakenteen luomiseen.
Hallituksen kärkihanke 3: Toteutetaan lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma	Olemme osallistuneet lapsille ja perheille tarkoitettujen matalan kynnyksen sekä vaativan ja erityistason palvelujen mallintamiseen sekä maakuntien LAPE-hankkeiden tukemiseen. Olemme luoneet muutoksen seurantaan indikaattorit, kehittäneet tietopohjaa sekä tuottaneet lapsivaikutusten menetelmiä ja arviointitietoa.
	Nollalinjan toinen linja on avattu.
	Koordinoimme lasten ja nuorten terveystarkastusten yhteydessä kerättävien tietojen hyödyntämistä terveysseurannassa.
Syvennymme väestön ikääntymiseen, lasten ja nuorten hyvinvointiin ja rahoituksen riittävyyteen	Olemme tuottaneet seurantatietoa eri väestöryhmien terveydestä ja hyvinvoinnista mm. FinTerveys ja FinSote-tutkimusten ja rekistereihin pohjautuvien tietojen avulla.
Hallituksen kärkihanke 2: Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta	Uuden tutkimusmenetelmän, kvantitatiivisen qPCR:n hyödyntäminen asumisterveys tutkimuksissa on testattu ja sen käytöstä on tuotettu ohjeistusta terveysvalvonnan tarpeisiin.

Varautuminen terveysuhkiin

Biologisten, kemiallisten ja muiden ympäristöön liittyvien uhkien merkitys väestön terveydelle kasvaa.

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
Vahvistamme valmiuttamme havaita ja analysoida riskejä ja uhkia THL:n eri toiminta-alueilla.	Olemme uudistaneet tartuntatautien seurantaan siten, että järjestelmien tuottama tieto ja THL:n asiantuntija-arviot ovat keskeisten sidosryhmien saatavilla ja käytettävissä.	2018–2019
	Olemme integroituneet kansallisiin poikkihallinnollisiin ja kansainvälisiin tilannekuvajärjestelmiin.	2018–2019
	Olemme saattaneet seurantatiedon saataville laajasti myös julkisten rajapintojen kautta.	2018–2019
	Olemme laajentaneet poikkihallinnollista ja sidosryhmäyhteistyötä mikrobiologisessa asiantuntijatyössä.	2018–2019
	Olemme uudistaneet ja tehostaneet hoitoon liittyvien infektioiden ja mikrobien lääkeresistenssin seurannan kansallisia järjestelmiä ja raportointia sekä laatineet torjuntaohjeita yhteistyössä sidosryhmiemme kanssa.	2018–2019
Osallistumme uhkien ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan yhdessä viranomaisten kanssa	Olemme vastanneet kansallisesta ja kansainvälisestä infektio- ja tartuntatautiuhkien viranomaispäivästä ja osallistuneet kemikaaliuhkien viranomaispäivästä.	2018–2019
	Laajojen tai vakavien infektio- ja tartuntatauti- sekä vesiepidemioiden hallinta ja torjunta perustuu hallinnonalojen yhteistoimintaan ja on tasolla, joka takaa väestön turvallisuuden.	2018–2019
	Olemme ohjanneet kuntia hyödyntämään valtakunnallista rokotusrekisteriä ja laatimaan toimintasuunnitelman rokotuskattavuuden ylläpitämiseksi ja erityisryhmien, kuten maahanmuuttajien, rokotussuojan parantamiseksi.	2018–2019
	Olemme huolehtineet tartuntatautilain ja sote-uudistuksen yhteydessä tartuntataudeista vastaavien alueellisten viranomaisten yhteistyön säilyttämisestä.	2018–2019

VUODEN 2018 TÄRKEIMMÄT TULOKSET

Toimenpide	Tärkeimmät tulokset
Osallistumme uhkien ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan yhdessä viranomaisten kanssa	Olemme vastanneet kansallisesta ja kansainvälisestä infektioautien ja kemikaaliuhkien 24/7 viranomaispäivystyksestä (IHR ja EWRS B- C -päivystykset).
Osallistumme uhkien ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan yhdessä viranomaisten kanssa sekä Vahvistamme valmiuttamme havaita ja analysoida riskejä ja uhkia THL:n eri toiminta-alueilla	Olemme yhteistyössä kuntien ja maakuntien/sairaanhoitopiirien kanssa tuottaneet valtakunnallista ja alueellista tartuntatautien seuranta- ja rokotuskattavuustietoa jatkuvaluonteisesti ja ajantasaisesti sekä ylläpitäneet väestön korkeaa rokotuskattavuutta huomioiden erityisryhmät kuten seksuaalivähemmistöt, maahanmuuttajat ja rokotuksiin epäröiden suhtautuvat.
Osallistumme uhkien ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan yhdessä viranomaisten kanssa	Kehitämme STM:n kanssa VNK:n Terveet tilat 2028 -ohjelman alla THL:n Sisäilmaohjelman yhteistyössä laajan sidosryhmäverkoston kanssa.

Eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentäminen

Eriarvoisuus on eettisesti väärin ja voimavarojen tuhlausta. Eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentäminen edellyttää toimia koko yhteiskunnassa, erityisesti sosiaali- ja terveystieteissä.

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
	Toimeenpanemme THL:n toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet.	2018–2019
Keskitymme tasa-arvon lisäämiseen terveydessä, toimintakyvyssä, osallisuudessa ja hyvinvoinnissa	Terveyden, toimintakyvyn ja hyvinvoinnin tilasta sekä väestöryhmittäisistä eroista ja niiden muutoksista on tuotettu ajantasaista tietoa valtakunnallisesti ja alueellisesti mm. Terveystemme-portaaliin.	2018–2019
	Tietotuotannossa on otettu huomioon kasautuva eriarvoisuus ja tuotu esiin sosioekonomisen aseman, sukupuolen, ikäryhmän, etnisen taustan, toimintakykyrajoitteisuuden ja asuinpaikan yhteisvaikutuksia.	2018–2019
	Olemme tuottaneet tietoa eri hallinnonalojen politiikkojen vaikutuksista eriarvoistumiskehitykseen ja syrjäytymiseen.	2018–2019
	Olemme tehneet ehkäisevän työn kustannusvaikuttavuuden arvioinnin suunnitelman ja käynnistäneet arviointityön.	2018
	Olemme tuottaneet tietoa perustulokeilun vaikutuksista erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien toimeentuloon ja osallisuuteen.	2018
	Lähidemokratiaa ja avointa hallintoa edistäviä toimintamalleja on koottu kuntien käyttöön (osallistamisen ja osallisuuden tuki).	2018
	Sosiaalisen osallisuuden (ml. kansalaisosallisuus ja työelämäosallisuus) toimintamalleista on koottu ja välitetty tietoa kunnille, alueille ja ministeriöille.	2018–2019
	Asiakasosallisuuden huomioon ottaminen palvelujärjestelmän kehittämisessä on lisääntynyt THL:n tuella.	2018–2019
	Monikulttuurisen väestön terveyden ja hyvinvoinnin tietopohjaa ja sen vaikuttavuutta on vahvistettu sekä palvelujärjestelmää kehitetty erillisen toimintasuunnitelman (MONET) mukaisesti.	2018–2019

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
Hallituksen kärkihanke 2: Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta	Olemme koonneet ja levittäneet tietoa hyvinvointia ja osallisuutta lisäävistä hyvistä toimintamalleista ja -politiikoista, erityisesti liittyen mielenterveyteen sekä elintapoihin.	2018–2019
	Olemme tukeneet maahanmuuttajien infektio-ongelmien hallintaa osana kotouttamistoimintaa ja turvapaikanhakijoiden infektioiden torjuntaa osana vastaanottokeskusten toimintaa (yhteistyössä sisäasiainministeriön kanssa).	2018–2019
	Tuottamamme tieto on saatettu informaatio-ohjaustyön käyttöön heikommassa asemassa olevan väestöryhmän hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.	2018–2019
	Vankiterveydenhuollon yksikkö toimii sovittujen tavoitteiden mukaisesti THL:n tulohajauksessa ja sen toimintaa ja osaamista on kehitetty edelleen.	2018–2019
	Olemme lisänneet nuorten rikoksen tekijöiden ohjautumista sovitteluun nuorten rikoskierteen katkaisemiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi.	2018–2019
	Olemme vahvistaneet turvakotipalveluiden saatavuutta tasapuolisesti asuinpaikasta riippumatta. Olemme lisänneet tiedottamista turvakotipalveluista, jotta palvelut olisivat sidosryhmien ja väestön tiedossa väkivaltakierteen katkaisemiseksi.	2018–2019
	Olemme kehittäneet tietopohjaa ja indikaattoreita YK:n vammaisten oikeuksien yleissopimuksen seurannan toimeenpanoa, raportointia ja vammaislainsäädännön uudistusta varten.	2018–2019
Hallituksen kärkihanke 6: Nuorisotakuuta yhteiskuntatakuun suuntaan	Olemme tukeneet asiantuntemuksellamme Nuorisotakuuta yhteiskuntatakuun suuntaan -kärkihankkeen toimeenpanoa.	2018

VUODEN 2018 TÄRKEIMMÄT TULOKSET

Toimenpide	Tärkeimmät tulokset
Keskitymme tasa-arvon lisäämiseen terveydessä, toimintakyvyssä, osallisuudessa ja hyvinvoinnissa	Vankiterveydenhuollon toimintasuunnitelma on valmis ja kansallisen ohjelman laatiminen on aloitettu.
	Monikulttuurisen väestön terveyden ja hyvinvoinnin tietopohjaa ja sen vaikuttavuutta on vahvistettu sekä palvelujärjestelmää kehitetty erillisen toimintasuunnitelman (MONET) mukaisesti.
	Olemme kehittäneet tietopohjaa ja indikaattoreita YK:n vammaisten oikeuksien yleissopimuksen seurannan toimeenpanoa, raportointia ja vammaislainsäädännön uudistusta varten.
	Olemme yhtenäistäneet sovitteluun ohjauksen käytäntöjä. Olemme tehostaneet sidosryhmäyhteistyötä ja viestintää nuorten sovittelualoitteiden lisäämiseksi.
	Olemme suunnitelleet sähköisen verkkokoulutuksen sisällön lähisuuhdeväkivallan tunnistamisesta ja siihen puuttumisesta.

Muuttuva sairauksien kirjo

Sairauksien määrittäjät muuttuvat väestön ikääntyessä ja elintapojen muuttuessa.

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
Sairauksien määrittäjät muuttuvat väestön ikääntyessä ja elintapojen muuttuessa. Kansanterveyteen perinteisesti vaikuttavien sairauksien ohella tartumme yleistyviin terveysongelmiin kuten muistisairauksiin, riippuvuuksiin ja elintapojen haitallisiin muutoksiin.	Olemme tutkineet kohorttiaineistoista keskeisten kansantautien syitä ja syntymekanismeja sekä uusien biomarkkereiden ja geenitiedon hyödyntämistä sairauksien riskin ennustamisessa.	2018–2019
	Olemme tutkineet varhaisen ravitsemuksen yhteyksiä lasten tyyppin 1 diabeteksen, astman ja keliakian riskiin.	2018–2019
	Olemme tehneet kokeellista tutkimusta muistisairauksien ehkäisemisestä ja tuloksia hyödynnetään kansallisesti ja kansainvälisesti.	2018–2019
	Olemme osallistuneet alkoholiohjelman, mielenterveysohjelman ja muistisairausohjelman sekä Yhteistyöllä terveyttä ja hyvinvointia -kärkihankkeen toteuttamiseen.	2018–2019

VUODEN 2018 TÄRKEIMMÄT TULOKSET

Toimenpide	Tärkeimmät tulokset
Sairauksien määrittäjät muuttuvat väestön ikääntyessä ja elintapojen muuttuessa. Kansanterveyteen perinteisesti vaikuttavien sairauksien ohella tartumme yleistyviin terveysongelmiin kuten muistisairauksiin, riippuvuuksiin ja elintapojen haitallisiin muutoksiin.	Olemme tuottaneet tieteellisiä artikkeleita uusista biomarkkereista ja genetiikasta sekä arvioita niiden hyödynnettävyydestä sairauksien ennaltaehkäisyssä.
	Olemme toteuttaneet muistisairauksien ennaltaehkäisy tutkimuksen jatkoseurannan sekä aloittaneet siihen liittyvän raportoinnin.
	Finterveys-perustulosraportti (aikuisväestön terveys, toimintakyky, elintavat, elinolot, palvelujen tarve ja käyttö: perustulokset iän, sukupuolen, koulutuksen ja asuinalueen mukaan, muutokset 2011–>2017 ja ennusteita eräiden keskeisten terveyden osa-alueiden tulevasta kehityksestä).
	FinTerveys-terveysraportti (aikuisväestön terveyden, toimintakyvyn ja niihin vaikuttavien tekijöiden alueelliset ja sosioekonomiset erot ja niiden muutokset 2000-luvulla) ja FinTerveys: nuorten aikuisten raportti (18–29-vuotiaiden suomalaisten terveys, toimintakyky ja niihin vaikuttavat tekijät: nykytila ja muutokset 2000-luvulla).
	Olemme tutkineet varhaisen ravitsemuksen yhteyksiä lasten tyyppin 1 diabeteksen, astman ja keliakian riskiin.

Palvelujärjestelmän muutos

Käynnissä oleva sosiaali- ja terveystalvelujärjestelmän muutos on historiallisen merkittävä.

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
Tuemme valtakunnallista ja alueellista päätöksentekoa sekä alan toimijoita sote-uudistuksen toteuttamisessa	Olemme osallistuneet sote-lainsäädännön valmisteluun ja toimeenpanoon eri valmisteluryhmissä.	SOTE-uudistuksen aikataulu: 2018–2019
	Olemme tuottaneet arviointeja ja selvityksiä sote-uudistuksen toteutumisesta ja vaikutuksista.	SOTE-uudistuksen aikataulu: 2018–2019
	Olemme tukeneet sote-uudistuksen toteuttamiseen osallistuvien keskeisten toimijoiden yhteistyötä.	SOTE-uudistuksen aikataulu: 2018–2019
Tarjoamme tietopohjan ja tiedolla johtamisen välineitä	Olemme suunnitelleet ja käynnistäneet sote-reformin edellyttämät uudistukset rekisteritietovarantoihimme ja tiedonkeruusiin.	2018
	Olemme tuottaneet tietopohjan uudistusten seuraamiseksi ja arvioimiseksi.	2018
	Olemme tarkentaneet tiedolla johtamisen kuvausta: eri ryhmien tarpeita, valtakunnallista kokonaiskuvaa, palveluverkon ja palvelujen suunnittelua maakunnissa ja valtakunnan tasolla.	2018
Osallistumme toiminnan ohjaukseen roolimme mukaisesti	Rooliamme toiminnanohjauksessa on selkeytetty, mukaan lukien työnjako STM:n kanssa.	2018
	Kanta-palvelujen kehittäminen on edennyt vuoden 2018 toimintasuunnitelman mukaisesti.	2018
	Olemme osallistuneet maakuntien tietojärjestelmien ja tietohallinnon muutosten valmisteluun.	2018–2019
	Valtion koordinoimilla ja tuottamilla sote-alan erityispalveluilla (vankiterveydenhuolto, valtion mielisairaalat, valtion koulukodit, vankilan perheosasto, turvakotipalvelut, rikos- ja riita-asioiden sovittelu, oikeusgenetiikka, oikeuslääkintä ja oikeustoksikologia) on selkeä rooli sote-palvelujärjestelmässä.	2018–2019

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
Hallitusohjelman reformi 1: Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus	Olemme osallistuneet valinnanvapausmallin vaihtoehtojen selvittämiseen.	2018
	Olemme osallistuneet rahoitusmallin vaihtoehtojen selvittämiseen.	2018
	Tietojärjestelmäratkaisumme on tehty vastaamaan sote-uudistuksen tavoitteita ja toimeenpanoa.	SOTE-uudistuksen aikataulu 2018–2019
Hallituksen kärkihanke 1: Palvelut asiakaslähtöisiksi	Olemme tehneet selvityksiä ja tutkimuksia sosiaalityön ja heikoimmassa asemassa olevien palveluiden yhteensovittamisesta kokeiltavan perustulon kanssa.	2018–2019
	Valtakunnallinen Asiakkaiden osallistumisen toimintamalli on muokattu käyttöön otettavaksi yhdessä hankkeeseen osallistuvien maakuntien kanssa.	2018

VUODEN 2018 TÄRKEIMMÄT TULOKSET

Toimenpide	Tärkeimmät tulokset
Tuemme valtakunnallista ja alueellista päätöksentekoa sekä alan toimijoita sote-uudistuksen toteuttamisessa	Olemme tuottaneet arviointeja ja selvityksiä sote-uudistuksen toteutumisesta ja vaikutuksista.
	Olemme toteuttaneet perustulon kokeiluun liittyviä selvityksiä ja käynnistäneet kokeilua koskevia tutkimuksia.

Otamme tietoineistomme tehokäyttöön

Keskeinen tavoitteemme on edelläkävijyys datan tuottamisessa, jakamisessa ja yhdistelyssä.

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
Nostamme tiedon jalostusastetta, parannamme aineistojemme ja tuotteidemme hyödynnettävyyttä	Olemme tarjonneet rekisteri- ja tietoineistoja avoimesti ja vapaasti käytettäviksi tietotuotteiden kehittämiseksi.	2018
	Jatkamme osallistumisia avoimen datan sovelluskehityskilpailuihin ja hackathoneihin.	
	Olemme käynnistäneet sote-tietojen lupaviranomaistoiminnan lainsäädännössä annetun aikataulun mukaisesti	
	Väestötutkimustemme tiedonkeruut tukeutuvat yhteisiin tuotteistettuihin työkaluihin logistiikassa, tiedonhallinnassa ja peruseräraportoinnissa.	2018
	Terveystietojen hoitoilmoitusrekisterin (HILMO) tiedonkeruu ja raportointi on toteutettu uudistetulla toimintatavalla.	2018
Otamme käyttöön uusia toimintamalleja sekä kehitämme uudenlaisia dataan perustuvia sovelluksia	Olemme uudistaneet tietotuotantoa asiakaslähtöiseksi siten, että asiakkaiden tiedon käytön aikataulu ja konteksti tunnetaan. Tarjoamme tieto- ja asiantuntijapalveluja oikea-aikaisesti.	2018
	Olemme kehittäneet ja uudistaneet tuote- ja palveluvalikoimaa asiakastarpeiden ja asiakaspalautteiden ohjaamina.	2018
Tuetaan viestinnän keinoin tietoineistojen (datan) tunnettuutta ja edistetään niiden monipuolista käyttöä	Aineistojen tunnettuus on parantunut ja käyttö on lisääntynyt. Lisääntynyt käyttö voidaan todeta kävijäanalytiikasta.	2018–2019
Hallituksen kärkihanke 5: Digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen. Digitalisoidaan julkiset palvelut.	Sähköisen säilyttämisen ja arkistoinnin tavoitetila ja tiekartta on määritelty. Toteutus riippuu rahoituksen ja resurssitilanteen kehittymisestä.	2018–2019
	Olemme tehneet toteutussuunnitelman Kanta-järjestelmän hyödyntämisestä rekisteritietojen lähteenä ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu. Olemme pilotoineet valittavien tietokokonaisuuksien rekisteritietojen keruuta Kanta-järjestelmästä.	2018
	Investointiohjelma IT-infrastruktuurin parantamiseksi on toimeenpantu yhteistyössä Valtorin kanssa.	2018

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
Hallituksen reformi 1: Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus	<p>THL:n sote-toimeenpanohanke 2017–19 on suunniteltu, organisoitu ja resursoitu sekä toteutus käynnistetty.</p> <p>Sote-tietohallinnon operatiivisen ohjauksen toimintatapa on määritelty maakunnissa Kanta-palveluihin ja sote-reformiin liittyen.</p> <p>Keskeisimmät vuoden 2019 alusta lukien tarvittavien tiedonkeruu- ja rekisteriuudistusten määrittelyt on tehty. Toteutusprojektit on suunniteltu ja aikataulutettu.</p> <p>SOTERI (Valvira) ja Palveluluokitus-projektien toteutuksessa on saavutettu kansallisesti yhtenäiset ratkaisut organisaatio-, toimipaikka- ja palvelutietojen hallintaan.</p>	2018–2019

UUODEN 2018 TÄRKEIMMÄT TULOKSET

Toimenpide	Tärkeimmät tulokset
Nostamme tiedon jalostusastetta, parannamme aineistojemme ja tuotteidemme hyödynnettävyyttä	Digitaalisten tietoaaineistojen kansallinen kuvausjärjestelmä -projekti on toteutettu ja tulosten hyödyntäminen on varmistettu.
	THL:n väestötutkimusten tuotteistettuja ratkaisuja on kehitetty, julkaistu ja siirretty ylläpitoon. Toteutusten opit ja kehitystarpeet toteutuneissa väestötutkimuksissa on raportoitu.
Digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen. Digitalisoidaan julkiset palvelut.	Investointiohjelma IT-infrastruktuurin parantamiseksi on päätetty ja toimeenpano on käynnistetty.
Hallituksen reformi 1: Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus	STM:n kustannus- ja vaikuttavuustyöryhmän indikaattorityötä sekä STM:n ja Sitran sote-palvelupakettipilotteja on tuettu sovitulla tavalla.
	Keskeisimmät vuoden 2019 alusta lukien tarvittavien tiedonkeruu- ja rekisteriuudistusten määrittelyt on tehty ja toteutusprojektit suunniteltu.
	Sote-organisaatio- ja palvelutietojen yhtenäisen hallinnan selvitys- ja määrittelyvaiheet on toteutettu.

Vahvistamme ennakointikykyämme

Reagoimme nopeasti terveyden ja hyvinvoinnin tilaan ja sen edistämiseen liittyviin muuttuviin tietotarpeisiin. Näkemyksemme kantaa yli päivän politiikan ja näyttää suuntaa tuleviin muutoksiin.

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
Ennakoimme systemaattisesti terveyden ja hyvinvoinnin tilaan ja niiden edistämiseen liittyviä muutoksia	Olemme kehittäneet eri väestöryhmien hyvinvointi- ja terveystutkimuksia yhteiskunnassa tapahtuvien muutosten havaitsemiseksi.	2018
	Olemme muodostaneet kokonaiskuvan ilmastonmuutoksen ja sen torjuntatoimien vaikutuksista terveyteen perustuen kirjallisuuteen, Tulanet (ent. Soterko) -yhteistyöhön, sekä tekemiimme kvalitatiivisiin ja kvantitatiivisiin analyyseihin.	2018–2019
	Olemme alkaneet tuottaa viikoittain ilmestyvää, viranomaistahoille toimitettavaa tilannekuvaraporttia infektio- ja tautiuhkista, analysoiden ja tulkiten sekä kansallisten seurantajärjestelmien että EU- ja WHO-varhaisvaroitussysteemien kautta meille saapuvaa tietoa.	2018
	Olemme toteuttaneet erillisen maahanmuuttajien infektio-ongelmia kartoittavan seurantamallin, josta raportoidaan sosiaali- ja terveysministeriölle viikoittain.	2018
	Olemme luoneet THL:n tietovarantoja hyödyntäviä, automatisoituja kokonaisvaltaisia ennusteita terveyden ja hyvinvoinnin keskeisistä ulottuvuuksista.	2018
	Olemme toteuttaneet pienten lasten tiedonkeruun (LTH).	2018

VUODEN 2018 TÄRKEIMMÄT TULOKSET

Toimenpide	Tärkeimmät tulokset
Ennakoimme systemaattisesti terveyden ja hyvinvoinnin tilaan ja niiden edistämiseen liittyviä muutoksia	Olemme toteuttaneet pienten lasten tiedonkeruun (LTH).
	Olemme alkaneet tuottaa viikoittain ilmestyvää viranomaistahoille toimitettavaa tilannekuvaraporttia infektio- ja tautiuhkista, analysoiden ja tulkiten sekä kansallisten seurantajärjestelmien että EU- ja WHO-varhaisvaroitussysteemien kautta meille saapuvaa tietoa.
	Selvitetty helleaaltojen kuolleisuusvaikutuksia terveydenhuollon laitoksissa sekä vesilaitosten varautumista ilmastonmuutokseen
	Keskeisiä kansanterveysongelmia koskevat ennakointilaskelmat on tuotettu ja raportoitu.

Uudistumme kumppaneitamme ja asiakkaitamme varten

Kumppaneitamme ovat päättäjät, tutkijat, sosiaali- ja terveysalan asiantuntijat, toimivatpa he julkisella sektorilla, tutkimusorganisaatioissa, järjestöissä tai yrityksissä. Suomalainen THL on kaikesa toiminnassaan vahvasti kansainvälinen.

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
Tunnumme kumppaniemme ja tuotteidemme käyttäjien tiedontarpeet nykyistä paremmin	Tunnumme sidosryhmiemme, erityisesti potentiaalisten ja nykyisten asiakkaiden, toimintaympäristön haasteet, tiedontarpeet ja tiedonhankintakeinot.	2018
	Teemme säännöllisesti sidosryhmä-, asiakkuus- ja tuote-/kanavatutkimuksia sekä toiminnan laadun arviointeja ja hyödynnämme niitä asiakastyössä, tuotekehityksessä ja toiminnan kehittämisessä.	2018–2019
Jalostamme asiantuntemuksemme vaikuttaviksi tietotuotteiksi ja palveluiksi käyttäjien kanssa vuorovaikutuksessa	Yhteiskehittäminen ja aktiivinen sidosryhmävuorovaikutus ovat toimintamme yksi kivijalka, jolla lisätään asiakasymmärrystä ja laajennetaan osaamis pohjaa.	2018–2019
	THL:n yhteinen tuotevalikoima vastaa asiakasryhmiemme tarpeisiin ja kanavat tukevat tuotteiden ja tiedon helppoa saavutettavuutta ja käyttöä.	2018
Muutamme toimintatapojamme entistä joustavammiksi ja asiakaskeskeisemmiksi	THL:n prioriteettiasiakkuuksille on määritelty ja otettu käyttöön hoitomallit. Asiakastietoa kerätään ja hyödynnetään fokusoidusti käyttäen hyväksi CRM-järjestelmää.	2018
	Olemme vieneet käytäntöön asiakkuustyön painopisteitä, toteuttaneet henkilöstön ja esimiesten valmennuksia sekä vahvistaneet asiakaskeskeisyyttä toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa.	2018
Ulkoiset viestintäkanavat ja -tuotteet arvioidaan, tunnistetaan ulkoisten sidosryhmien uudet tarpeet ja uudistetaan sisältöjä ja kanavia sen mukaan	THL:n asiantuntijoilla on käytössään tarpeitaan vastaavat ulkoiset viestinnän kanavat ja niitä on muokattu sisältöstrategian ja asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.	2018

UUODEN 2018 TÄRKEIMMÄT TULOKSET

Toimenpide	Tärkeimmät tulokset
	Tunnumme sidosryhmiemme, erityisesti potentiaalisten ja nykyisten asiakkaiden, toimintaympäristön haasteet, tiedontarpeet ja tiedonhankintakeinot.
	THL:n prioriteettiasiakkaat on määritelty ja niitä seurataan systemaattisesti käyttäen hyväksi CRM-järjestelmää.

Rakennamme yhdessä työyhteisöämme

Ammattimaisella johtamisella luomme hyvät edellytykset viihtyvyydelle ja yhdessä tekemiselle. Koko henkilöstön yhteistyönä kehitämme työympäristöämme, uusia työskentelytapoja ja reilua työyhteisöä.

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
Kehitämme koko henkilöstön yhteistyönä työympäristöämme, uusia työskentelytapoja ja reilua työyhteisöä	Osallistamme henkilöstöä asioiden valmistelussa ja päätöksenteko on avointa.	2018–2019
	Olemme ottaneet käyttöön joustavia työnteon muotoja ja kehittäneet työympäristöä toimitila- ja kustannustehokkaaksi.	
	Olemme kehittäneet uusia luovia tapoja tehdä yhteistyötä niin laitoksen sisäisesti kuin kumppaneidenkin kanssa.	2018–2019
	Sisäisiä palveluja on selkeytetty ja prosesseja sähköistetty.	2018–2019
	Tietohallinnon uusi toiminta- ja palvelumalli näkyy parantuneena käyttäjätyytyväisyytenä ja palautteessa.	2018–2019
Työyhteisöviestintää uudistetaan Koko henkilöstön viestinnän ja vaikuttamisen osaamista kehitetään jatkuvasti	Suunnitelma on tehty ja sen toteutus on käynnistynyt.	2018–2019

VUODEN 2018 TÄRKEIMMÄT TULOKSET	
Toimenpide	Tärkeimmät tulokset
Kehitämme koko henkilöstön yhteistyönä työympäristöämme, uusia työskentelytapoja ja reilua työyhteisöä.	Johtamisosaamista arvioidaan ja kehitetään systemaattisesti.
Työyhteisöviestintää uudistetaan Koko henkilöstön viestinnän ja vaikuttamisen osaamista kehitetään jatkuvasti	Viestintäyksikön tarjoama koulutus on arvioitu ja sitä on muutettu palautteen ja viestinnän muutostrendien mukaan.

Priorisoinnit ohjaavat voimavarojemme kohdentamista

Suuntaamme resurssimme ydintoimintoihin ja tehostamme niitä tukevia prosesseja. Lisäämme tavoitteitamme tukevaa ulkoista rahoitusta ja yhteistoimintaa yritysten kanssa.

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019	Aikataulu
Suuntaamme resurssimme ydintoimintoihin ja tehostamme niitä tukevia prosesseja	Strategiasta johdetut tavoitteet ohjaavat työtämme. Priorisoimme työmme niin, että jokaisella on mahdollisuus suoriutua työtehtävistä työajalla.	2018–2019
	Olemme ottaneet käyttöön talouden ja henkilöstösuunnittelun kattavan toiminnanohjausjärjestelmän.	2018
Lisäämme tavoitteitamme tukevaa ulkoista rahoitusta ja yhteistoimintaa yritysten kanssa	Ulkoisen rahoituksen hakemista johdetaan strategiaperusteisesti.	2018–2019

VUODEN 2018 TÄRKEIMMÄT TULOKSET

Toimenpide	Tärkeimmät tulokset
	Strategiasta johdetut tavoitteet ohjaavat työtämme. Priorisoimme työmme niin, että jokaisella on mahdollisuus suoriutua työtehtävistä työajalla.
	Olemme ottaneet käyttöön talouden ja henkilöstösuunnittelun kattavan toiminnanohjausjärjestelmän.

Henkilöstösuunnittelu

Strateginen henkilöstösuunnittelu ja henkilöstövoimavarojen integroiminen laitokseen.

Laitoksen henkilöstömäärää on jouduttu edellisinä vuosina talousarviorahoituksen vähenemisen takia supistamaan rajusti. Samanaikaisesti laitokselle on tullut ja on suunnitteilla uusia tehtäviä. Erityisesti sote-tietorakenteisiin ja -arviointitoimintoihin liittyvät tehtävät edellyttävät laitoksen henkilöstöltä uudenlaista osaamista. Toiminnan uudelleen suuntaaminen edellyttää myös osittaisia organisaatiomuutoksia, joiden toteuttaminen ja käytännön toimintaan vieminen vaativat erityistä panostusta vuoden 2018 aikana.

Uudet tehtävät ja mm. oikeuslääketieteellisten toimintojen siirto Turun ja Tampereen yliopistolta lisäävät henkilöstömäärää laitoksessa. Samanaikaisesti THL:n on varauduttava mahdollisiin uusiin supistuksiin talousarviorahoituksen edelleen vähentyessä tulevina vuosina.

Tulevana vuonna henkilöstörakenteen kehittämistä ohjaavat edelleen laitoksen strategiset valinnat. Henkilöstösuunnitteluun, osaamisen kehittämiseen ja johtamiseen panostamalla varmistetaan, että muutoksista huolimatta henkilöstö ei kuormitu liikaa ja henkilöstön osaamisrakenne vastaa myös tulevina vuosina laitokselle asetettuja odotuksia.

31 %

kaupallinen tai yhteiskuntatieteellinen koulutus

17 %

yleissivistävä koulutus

20 %

terveys- tai sosiaalialan koulutus

8 %

tekniikan koulutus

14 %

luonnontieteellinen koulutus

10 %

muu koulutus

THL:n henkilöstö (12/2017 tilanne)

Henkilöstön, työhyvinvoinnin ja johtamisen kehittäminen

THL:n henkilöstön ja työhyvinvoinnin kehittämisen keskeiset teemat määriteltiin vuoden 2016 suunnittelussa seuraavalle kolmivuotiskaudelle. Suunnitelman keskeiset toimenpiteet tarkennetaan vuosittain: vuonna 2018 merkittävimpiä kehittämistehtäviä ovat henkilöstösuunnittelun toimintatapaa tukevan suunnittelujärjestelmän käyttöönotto, työympäristömuutokseen liittyvien muutosten seuraavan vaiheen toteutus sekä seuranta sekä johtamistavoitteiden selkeytys ja johtamisen kehittämistoimet.

1) Osaava henkilöstö

Laitoksen henkilöstösuunnittelun toimintatapa uudistetaan vuoteen 2019 mennessä. Uudistuksen kärkenä on talous- ja henkilöstösuunnittelua ja -seuranta tukevan järjestelmän käyttöönoton valmistelu keväällä 2018 sekä ensimmäisen toiminnansuunnittelukierroksen toteutus uutta järjestelmää hyödyntäen syksyllä 2018. Tavoitteena on järjestelmän avulla mahdollistaa johtamista tukevan reaaliaikaisen tiedon saanti ja suunnitelmien rullaava päivittäminen. Pitkän tähtäimen tavoitteena on kehittää henkilöstösuunnittelun ennakoivuutta ja strategialähtöisyyttä. Laitoksessa on vuoden 2018 alkaessa otettu käyttöön työkiertoa ja liikkuvuutta edistäviä toimintatapoja, joita vuoden aikana edelleen kehitetään.

Laitostasoisessa osaamisen kehittämisessä keskeisiä teemoja ovat asiakaslähtöisyys, viestintä ja vaikuttaminen sekä projektijohtaminen. Vuonna 2017 aloitettua asiakkuusohjelmaa jatketaan. Kehittämisen muita painopisteitä ovat rahoitushakuihin valmistautumisen ja hakujen tuen kehittäminen. Laitoksen omaa osaamista vahvistetaan osastoilla luomalla ja ylläpitämällä yhteistyöverkostoja rahoitushakujen onnistumisen varmistamiseksi. Projekti-kulttuurin kehittämiseksi järjestetään valmennuksia: vuonna 2018 valmennuksissa korostuvat valtion yhteisen projektinhallintamallin mukaiset sisällöt ja projektityötä tukevien välineiden hyödyntäminen. Työyhteisövuorovaikutusta kehitetään osana Työympäristömme 2020 -hanketta ja työyhteisöjen kehittämisprosessien muodossa. Laitostasoisien valmennusten lisäksi tuetaan osastojen kehittämistyötä uusien osaamistarpeiden ennakoinnissa ja tarvittavien kehittämistoimien suunnittelussa.

2) Hyvinvoiva työyhteisö

Työssä jaksamista tuetaan johtamistyössä: erityisesti keskitytään työn tavoitteiden ja vastuiden selkeyteen, tehtävien priorisointiin ja työaikojen johtamiseen. Johtamisen tueksi järjestetään valmennuksia ja työnohjausta. Ongelmiin puututaan varhaisen välittämisen ja puheeksiottamisen toimintatapaa hyödyntäen. Kiusaamisen osalta on nollatoleranssi – ongelmatilanteiden ratkaisemisen tukena käytetään työnohjausta ja sovittelua. Vuonna 2018 tehostetaan tukitoimien vaikuttavuuden seuranta. Henkilöstöpoliittisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa asetettuja tavoitteita mm. tasa-arvotietoisuuden ja tasa-arvo ja yhdenvertaisuutta koskevan raportoinnin avoimuuden lisäämiseksi toteutetaan.

Yksiköiden ja osastojen johtamisessa huolehditaan henkilöstön osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista. Laitoksen yhteiset prosessit, kuten toiminnansuunnittelu ja työhyvinvointikyselyjen käsittely, ohjeistetaan ja toteutetaan siten, että ne tukevat henkilöstön yhdenvertaista mahdollisuutta osallistumiseen. Avointa vuoropuhelua johdon ja työntekijöiden kesken lisätään: tämä on vuoden 2018 erityinen tavoite VMBaron pohjalta. Hyvän työsuorituksen huomioimisen parantamiseksi THL:ssa on vuonna 2017 laadittu palkitsemisen kehittämistä koskeva esitys. Valitut palkitsemisen menetelmät otetaan käyttöön vuoden 2018 aikana.

Työympäristömme 2020 -hankkeessa valmistellaan Tilkanmäen toimitilojen siirtyminen uudelleen, monitilamallin mukaiseen tilojen käytötapaan. Hankkeessa kehitetään ja ohjeistetaan monitiloissa toimimista sekä täsmennetään joustoihin liittyviä ohjeita. Hanke toteutetaan henkilöstöä osallistaen ja työhön liittyvät tarpeet huomioon ottaen. Muutosten jälkeen seurataan muutosten onnistumista ja toteutetaan tarvittavat kehittämistoimet.

Työterveyshuoltoyhteistyössä painotetaan erityisesti jaksamisen tukea ja työterveysongelmien ennaltaehkäisyä. Paljon sairastaville työntekijöille laaditaan hoitosuunnitelmat ja niiden toteutusta seurataan. Työsuojelu- ja turvallisuusasioiden painopiste on vuonna 2018 turvallisuusjohtaminen. Vaara-

ja läheltä piti -tilanteiden dokumentointia ja käsittelyä systemoidaan. Työympäristöasioissa vuoden 2018 keskeisin tehtävä on työympäristömuutoksen työterveysvaikutusten seuranta.

3) Laadukas johtaminen

Tavoitteenamme on, että johtamistehtävä nähdään ammattina, johon panostetaan riittävästi. Vuonna 2017 toteutetun esimiestyön 360-arvioinnin pohjalta laitoksen esimiesten tärkeimmät yhteiset kehittämiskohteet liittyvät ajanhallintaan, priorisointiin ja vaikeiden tilanteiden käsittelyyn. Samat teemat korostuvat VMBaron vastauksissa. Aiheisiin liittyen järjestetään valmennuksia ja työnohjausta, joihin myös sijaiset ja tiiminvetäjät voivat osallistua. Kaikilla johtamistehtävissä toimivilta edellytetään omien johtamistaitojen ylläpitoa ja kehittämistä. Heikkoja seurantatuloksia saaneiden yksiköiden henkilöjohtamista tuetaan erityisesti.

Vuonna 2017 on valmisteltu johtamisroolien selkeyttämiseen liittyvä ehdotus, ja vuonna 2018 toteutetaan tarvittavat toimet päätöksen perusteella. Johtamisen vuosikellon mukainen suunnittelun ja seurannan toimintatapa vakiinnutetaan. Johtamistyötä tukevia tieto- ja raportointipalveluja kehitetään sekä hallinnollisia prosesseja digitalisoidaan. Uudistuksia tuetaan valmennuksilla.

Muutosten ja sopeutustoimien johtaminen toteutetaan valtionvarainministeriön muutosturvaperiaatteiden ja laitoksen henkilöstöpoliittisten periaatteiden mukaisesti. Muutostukea järjestetään prosessin läpiviennistä vastuussa olevien esimiesten, muutoksen kohteena olevan henkilöstön ja koko henkilöstön tueksi. Muutoksen jälkihoidon tueksi tarjotaan mm. työnohjausta.

Talouden ja hankintojen suunnittelu

THL:n keskeiset rahoituslähteet ovat valtion budjetissa myönnetty talousarviorahoitus, yhteisrahoitteinen toiminta (ml. yhteistoiminta) ja maksullinen palvelutoiminta. Lisäksi THL toimii valtionapuviranomaisena, johon liittyy THL myöntää valtionavustuksia eri tarkoituksiin.

Budjettirahoitus

Vuonna 2018 talousarviorahoituksen kokonaiskäyttö on 54,8 milj. euroa, josta suurin osa, 63 %, kohdistuu laitoksen asiantuntija- ja tutkimustoiminnan luonteesta johtuen palkkamenoihin. THL:n talousarviorahoituksen määrä on supistunut viime vuosina merkittävästi. Samaan aikaan laitoksen lakisääteisiä tehtäviä on lisätty mm. sote-toimintojen osalta. Vuosiin 2017–2019 kohdistuviin talousarviorahoituksen leikkauksiin laitos varautui päättämällä vuonna 2016 sopeuttamistoimista, jotka konkretisoituvat vuosien 2017–2018 aikana.

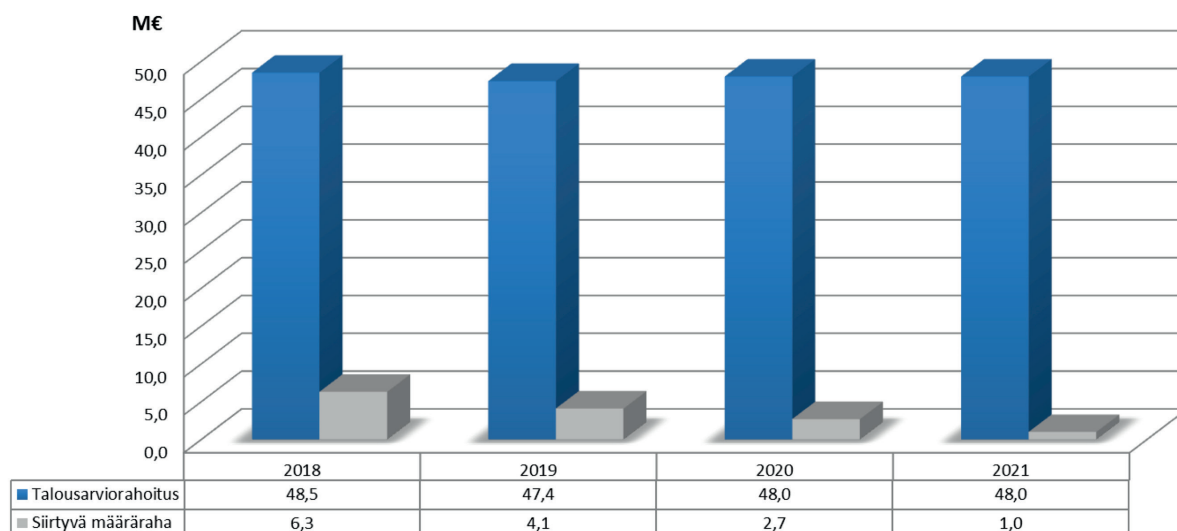
Yhteisrahoitteinen toiminta

Vuonna 2018 yhteisrahoitteisen toiminnan ulkopuoliselle rahoitukselle budjetoitu menojen kokonaisuus on 22,3 milj. euroa (ei sisällä momenttien käyttöä eikä omarahoitussuutusta). Yhteisrahoittei-

sella toiminnalla tarkoitetaan rahoitusta, joka saadaan laitoksen ulkopuoliselta taholta ilman veloitusta luovuttaa rahoittajalle välitöntä vastiketta. THL:n suurin yhteisrahoitteisen toiminnan rahoittaja on sosiaali- ja terveysministeriö. Yhteisrahoitteeseen toiminnan rahoituksesta laitokselle kertyvät yleiskustannukset ovat 4,0 milj. euroa. Rahoituksen tason ylläpitämiseen kohdistuu merkittäviä haasteita, koska kilpailu ulkopuolisesta rahoituksesta kiristyy edelleen ja riittävän omarahoitussuuden saaminen niukenevista resursseista on hankalaa.

Maksullinen palvelutoiminta

Vuonna 2018 maksullisen palvelutoiminnan budjetoitujen tuotot ovat 8,2 milj. euroa. Maksullisella palvelutoiminnalla tarkoitetaan tuotteiden ja palveluiden myyntiä joko kilpailuilla markkinoilla tai julkisoikeudellisina suoritteina (lainsäädäntöön perustuva monopoli) omakustannushintaan. THL:n maksullinen toiminta koostuu pääosin laboratoriotutkimuksista ja -analyysistä sekä projektitoiminnasta. Suurin osa maksullisen palvelutoiminnan budjetoituista menoista on palkkamenoja ja yleiskustannuksia. Maksullisen palvelutoiminnan budjetoitu voittoprosentti on 9 %.

Vuonna 2020 KIKY:n mukainen lomarahavähennys poistuu

THL:n talousarviorahoitus 2018–2021

Talousarviorahoitus – THL:n toimintamomentin kehitys 2018–2021

Talousarviorahoituksen tiedossa olevat suurimmat leikkauksen ovat ohitse. Laitoksen toiminnan sopeuttaminen ja uudelleen suuntaaminen jatkuu tehtyjen päätösten toteuttamisella. Toiminnan sopeuttaminen toteutetaan siten, että laitoksen resursseja suunnataan strategian kannalta keskeisiin ja lakisääteisten tehtävien kannalta kriittisiin toimintoihin sekä uusiin sote-tehtäviin. Sopeuttaminen on aiheuttanut merkittäviä vähennyksiä laitoksen henkilöstöön. Toimitilamenoissa on saatu huomattavia säästöjä tilojen käyttöä tehostamalla. THL:lle kustannusneutraalisti siirretyt uudet toiminnot esim. oikeuslääkinnän osalta kompensoivat talousarviorahoituksen numeraalista laskua.

Muun talousarviorahoituksen käyttö

THL käyttää toimintansa rahoittamiseen myös muita valtion talousarvion momenteja kuin toimintamomenttiaan. Suurimmat muut momentit käytöltään ovat rokotteiden hankinta, sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliset sähköiset asiakasjärjestelmät, oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot sekä erilaiset valtionavustukset, joita THL myöntää.

THL myöntää vuosittain valtionavustuksia useaan erilaiseen tarkoitukseen. Valtionavustusten volyyymi on kasvanut jatkuvasti THL:lle siirtyneiden uusien tehtävien myötä. Vuonna 2018 THL tulee myöntämään yli 30 miljoonaa euroa valtionavustuksia yhteensä 13 eri valtionavustusmuotoon, joista suurimmat ovat turvakotitoiminta, n. 17,6 miljoonaa euroa sekä rikos- ja riita-asioiden sovittelutoimintaan liittyvät avustukset, n. 6,2 miljoonaa euroa.

Muu talousarviorahoitus	Budjetti 2018	%
Henkilöstökustannukset	4 045 134	5
Aineet ja tarvikkeet	27 988 500	34
Vuokrat	1 107 500	1
Palvelujen ostot	15 893 000	19
Matkat ja muut kulut	33 141 022	40
Yhteensä	82 175 156	100

Riskirahoitus

Riskirahoitukseen on suunniteltu toiminta, johon budjetointivaiheessa ei ole vielä osoittanut rahoitusta. Osa riskirahoitukseen kirjatuista toimista on tarkoi-

tus rahoittaa talousarviorahoituksella ja osa yhteisrahoitteisen toiminnan rahoituksella.

Riskirahoitus 2018	Budjetti 2017	%
Henkilöstökustannukset	3 087 105	49
Aineet ja tarvikkeet	520 500	8
Vuokrat	57 500	1
Palvelujen ostot	1 680 804	27
Matkat ja muut kulut	427 980	7
Yhteensä	5 773 889	92
Yleiskustannusennuste	518 592	8
Yhteensä	6 292 481	100

Riskirahoituksen HTV yhteensä

42,2

Hankintatoimi

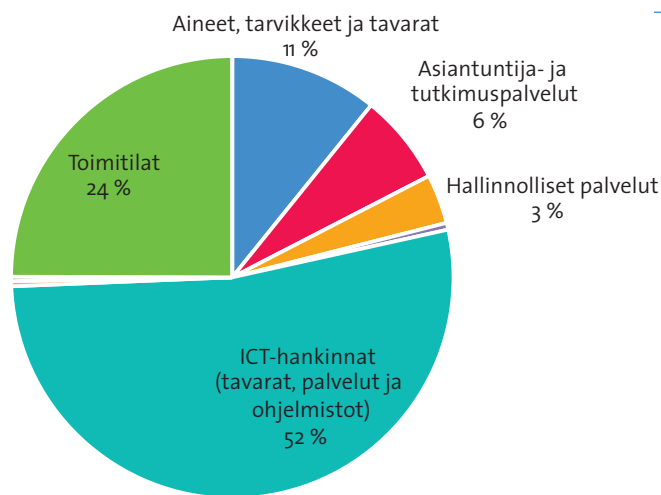
THL:n hankintatoimessa tapahtuu muutoksia Handi-projektiin liittyen vuoden 2018 aikana. Hankintatiimiä vahvistetaan toiminnan muutoksen vuoksi. Kaksi hankintasuunnittelijaa aloittaa vuoden 2018 alusta ja kaksi myöhemmin porrastetusti. Vuoden 2018 alkupuolella otetaan käyttöön kilpailutusjärjestelmä ja sopimushallintajärjestelmä. Uudet hankintasuunnittelijat tulevat viemään kilpailutukset kilpailutusjärjestelmään ja valvomaan sopimushallinnan käyttöä. Toukokuussa alkaa Tilha- ja Rondo-järjestelmien korvaajan Handi-järjestelmän pilotointi ja käyttöönotto. Handi-järjestelmässä hankintasuunnittelijat tulevat valvomaan tilausten tekemistä. Uudistusten tavoitteena on, että hankintatiimin tuella hankinnat hoidetaan asiantuntevasti, digitaalisesti ja tehokkaasti niin THL:ssä kuin alaisessa hal-

linnossa konsernipalveluina. Kyseessä on merkittävä toimintatapojen muutos hankintatoimessa.

Kolme suurinta hankintakategoriaa; ICT-hankinnat, toimitilat sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat, muodostavat 89 % kaikista hankinnoista. Kolmen suurimman yksittäisen hankinnan osuus on 71 % kaikista hankinnoista. Kelan Kanta-palvelut (ICT-hankinnat) maksetaan valtion apuina ICT- ja sote-palvelutuottajien sekä Kelan Kanta-palvelujen kehittämiseen. Toimitilahankinnat sisältävät toimitilojen vuokrat ja siihen liittyviä kustannuksia kuten sähkö, lämmitys ja vesi. Rokotehankinnat (aineet, tarvikkeet ja tavarat) sisältävät tulevia kilpailutettavia rokotehankintoja. Rokotehankinnat kilpailutetaan yhteistyössä Sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

Yhteenveto 2018, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Organisaation hankinnat yhteensä	34 111 561 €
Organisaation hankinnat hankintakategorioittain	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 686 575 €
Asiantuntija- ja tutkimuspalvelut	2 257 450 €
Hallinnolliset palvelut	1 233 250 €
Henkilöstöpalvelut	169 500 €
ICT-hankinnat (tavarat, palvelut ja ohjelmistot)	18 015 436 €
Koneet, laitteet ja kuljetusvälineet	129 500 €
Matkustuspalvelut	106 400 €
Toimitilat	8 513 450 €

Taulukko: Terveiden ja hyvinvoinnin suunnitellut hankinnat vuonna 2018 hankintaluokittain

12 suurinta hankintaa v. 2018	EUR
Kelan Kanta-palvelujen kehittäminen	12 750 000 €
Toimitilojen vuokrat (sis. Oikeuslääkärit)	7 550 000 €
Valtorin palvelut	3 750 000 €
Pandemiarokotevaraus	2 500 000 €
Palkeiden palvelut	850 000 €
Laboratoriotarvikkeet	766 000 €
Lehtitietokannat ja lehtipaketit, tietopalvelu	550 000 €
Sähkö	490 000 €
Siivous	450 000 €
Hanke- ja projektinhallintapalvelut	450 000 €
Määrittely- ja arkkitehtuuripalvelut	365 000 €
Olosuhdevalvonta THL:ään	300 000 €
Yhteensä	30 771 000 €
Osuus-% kaikista hankinnoista	90 %

Taulukko: Terveiden ja hyvinvoinnin suunnitelluista hankinnoista 12 suurinta hankintaa vuonna 2018

Toimitilat

Strategiset tavoitteet

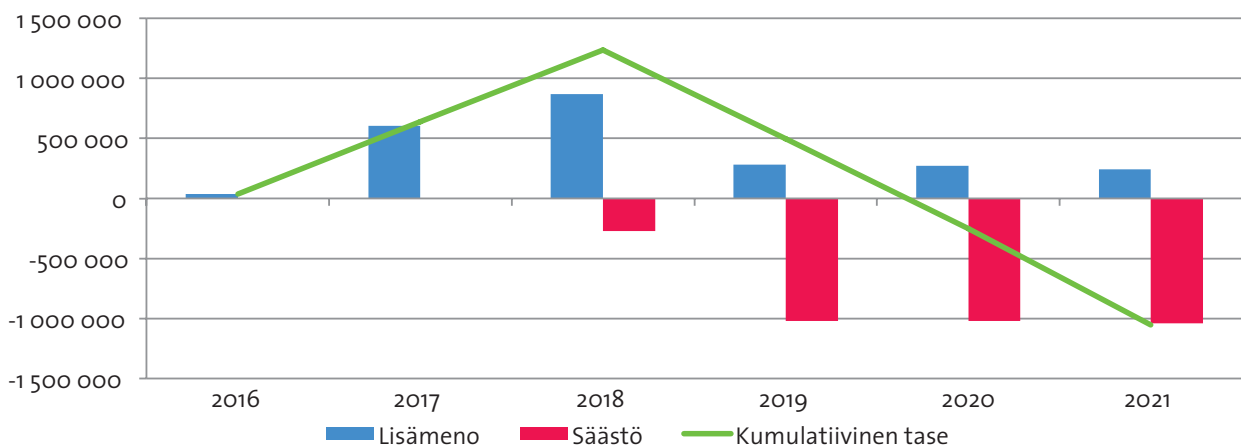
THL:n toimitilojen käyttöä ja kehittämistä ohjaa toimitilastrategia. Siinä otetaan huomioon taloudelliset reunaehdot, valtion toimitiloille asetetut tavoitteet ja suositukset sekä laitoksen johdon linjaukset työympäristön kehittämistä. Strategisena tavoitteena toimitilat tukevat parhaalla mahdollisella ja kustannustehokkaalla tavalla laitoksen strategisten tavoitteiden saavuttamista. Tämä edellyttää vahvaa toiminnan tarpeista lähtevää pitkän tähtäimen suunnittelua, jossa lähtökohtina ovat henkilöstön työhyvinvointi sekä tilankäytön tehokkuus ja mahdollisuudet hyödyntää kumppaneiden ja muiden toimijoiden kanssa yhteisiä resursseja. THL:llä ja Senaatti-kiinteistöillä on vuosia jatkunut vahva kumppanuussuhde, joka luo suunnittelulle ja yhteiskehittelylle vahvan perustan.

Säästöjä toteutetaan seuraavilla toimenpiteillä

- Jatkamme toimitilojen käytön tehostamista Työympäristömme 2020 -hankkeen suunnitelmien mukaisesti (mm. työpisteiden käyttötehokkuus keskimäärin 65 prosenttia, toimistotilaa on kaikissa toimipisteissä enintään 15 m²/hlö).
 - Käytämme joustavia työaikatarkoituksia ja tuemme monipaikkaista työtä.
- Varmistamme uuden K-rakennuksen toteuttamisessa sekä muissa laboratorio- ja erikoistiloissa, että toiminnan ja teknologian kehittyminen hyödynnetään myös tehokkaampana tilankäyttönä.
 - Etsimme Senaatti-kiinteistöjen kanssa ratkaisut, joilla lopetetaan vuokravastuumme vapautuvista tiloista valtion kokonaisedun mukaisesti ja mahdollistetaan yhteisten toimitila- ja -palvelurussien käyttö kolmansien osapuolten kesken.

Toiminnalliset tavoitteet

Valtion toimitilastrategiassa toimistotilojen tilatehokkuuden raja-arvoksi on asetettu 15 m²/hlö, jonka THL on jo pääosin saavuttanut. Työympäristömme 2020 -hankkeessa käytännön tilatehokkuutta, eli erityisesti tilojen käyttöastetta, on tavoitteena parantaa edelleen. Hankkeen uusien tilaratkaisujen ja tilojen käyttötapaan liittyvien muutosten täytäntöönpano valmistuu vuoden 2018 loppuun mennessä, jolloin THL:n Tilkanmäen kampuksella kaikki toimistotilat on uusittu ja tiloissa on pääosin siirrytty nimeämättömien työpisteiden käyttöön. Hankkeella saavutettu tilatehokkuuden kasvu mahdollistaa luopumisen vapaaksi jäävistä toimistotiloista (n. 5 500 m²) siten, että saavutetaan merkittäviä säästöjä toimitilakustannuksissa. Vuodesta 2019 lukien säästö on noin 1 milj. euroa vuodessa verrattuna vuoden 2016 tasoon.

TY2020 vaikutus toimitilakustannusten kehittymiseen 2016–2021

Tilkanmäen kampuksen kehittäminen

Tilkanmäen kampuksen kehittämisen strateginen tavoite on tehostaa ja tiivistää toimistotilojen käyttöä (Työympäristömme 2020), uusia ja keskittää laboratorioiden sekä muiden erityistoimintojen tiloja ja toteuttaa koko kampuksen logistiikkatoimintojen uudelleenjärjestelyt. THL toimii aktiivisena osapuolena kampuksen kehittämisessä hallinnon alaan monen käyttäjän kampuksiksi, jolloin yhteisten tilojen ja palvelujen käytössä saavutetaan merkittäviä synergiaetuja.

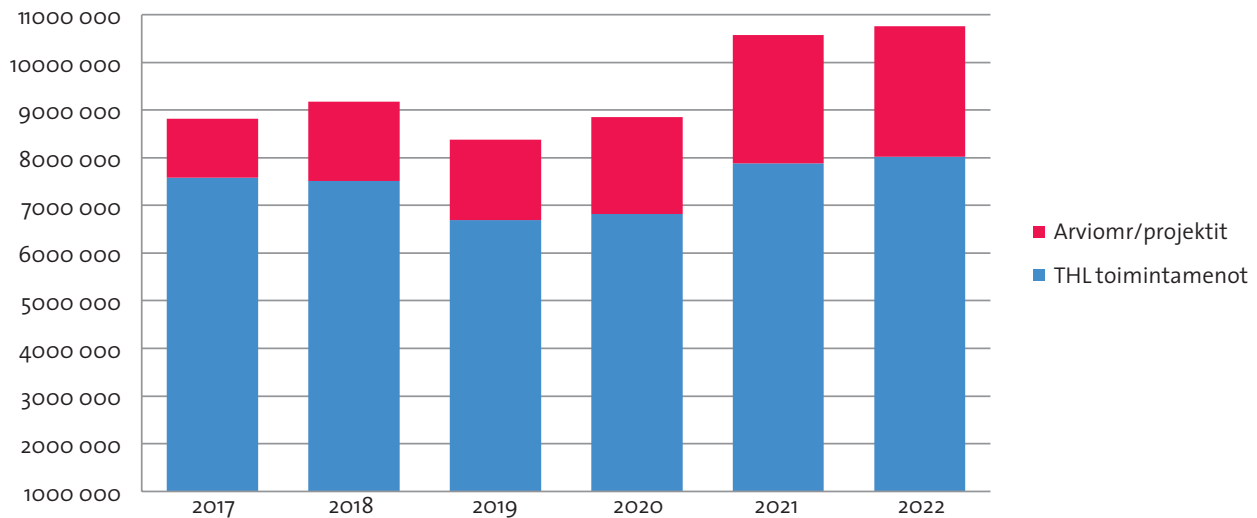
Keskeisenä osana kampuksen kehittämistä on uuden K-rakennuksen toteuttaminen vuosina 2017–2020 oikeuslääkinnän, -toksikologian ja -genetiikan tarpeisiin sekä oikeuslääkäriasemaksi. K-rakennuksen toteuttaminen vapauttaa laboratoriotiloja kampukselta sekä Helsingin yliopistolta vuokratut oikeuslääkinnän avaus- ja laboratoriotilat yliopiston Ruskeasuon kampukselta. Uudet tilat merkitsevät tilakustannusten nousua, mutta toisaalta vapautuvista tiloista muodostuu säästöä. Merkittävin kustannusnousu kohdistuu kuolemansyyn selvittämiseen tarkoitetulta arviomäärärahamomentilta maksettuihin tilakustannuksiin.

K-rakennuksen myötä tulee sen alta poistuvassa D-rakennuksessa olevat näytehallinnan tilat sekä kampuksen logistiikkaan ja kiinteistötekniikkaan liittyvät tilat siirtää muualle. Näytehallinnan tilat on suunniteltu toteutettavaksi nyt pääsoin vapaana olevaan H-rakennukseen osin pysyvänä ratkaisuna (pakkashuoneet, kuivanäytteet) ja osin väliaikaisena ratkaisuna (syväjäärkut). Toteutus tapahtuu vuoden 2018 syksyyn mennessä, jotta K-rakennus-hanke voi edetä. H-rakennukseen toteutetaan kampuksen logistiikkaan liittyvät tilat ja mm. väestötutkimushankkeita ja interventiotutkimuksia sekä muita mahdollisia tarpeita varten toimintaa tukevat kokous/koulutustilat, toimistotilaa ja varastotilaa kenttätutkimuslaitteistoja varten. Toteutus tehdään mahdollisimman kevyellä tavalla, jolloin muutostöihin tarvittava investointi minimoidaan ja mahdollistetaan tilojen jatkokäyttö myöhemmin selviäviin tarpeisiin. H-rakennuksen käyttöönotto em. tarkoituksiin lisää toimitilakustannuksia arviolta 400 000 euroa vuodessa, joita toisaalta vuokravastuiden päättyminen purettavasta D-rakennuksesta pienentää noin 250 000 euroa vuodessa.

K-rakennuksen alkuperäisiin suunnitelmiin kuuluu myös uuden BSL3-laboratorion rakentaminen nykyisten käyttöikänsä päässä olevien tilojen korvaajaksi. Toistaiseksi STM ei ole antanut lupaa tälle järjestelylle, joten kohde on mukana toteutussuunnittelussa vain optiona. Asian pitkittyminen vaarantaa vakavasti laboratorion toimintaedellytykset ja toisaalta myös estää H-rakennuksen jatkokäytön suunnittelun ja toteuttamisen.

THL:n genomiikka ja biomarkerit -yksikkö sijaitsee tutkimuskeskus Biomedicumissa ja sen kansantautilaboratorio Tilkanmäellä F-rakennuksessa. F-rakennuksen muiden toimintojen siirtyessä kampuksen muihin tiloihin Työympäristömme 2020 -hankkeen ja K-rakennuksen toteuttamisen myötä, tulee myös kansantautilaboratoriolle suunnitella strategian mukainen uusi sijoittamispaikka. Koko yksikkö, ml. Biomedicumissa olevat toiminnot, voidaan sijoittaa pitkällä aikavälillä H-rakennukseen, jolloin muodostuisi näytehallinnan kanssa synerginen kokonaisuus. Tähän suunnitelmaan vaikuttaa myös THL:n yhteyteen perustettavan Genomikeskuksen sijoittaminen. Toinen vaihtoehto on keskittää toiminnot Biomedicumiin edellyttäen, että sieltä järjestyy tiloja. Tai laboratorio voidaan tiivistämällä sijoittaa jatkossakin F-rakennukseen. Koko tähän kokonaisuuteen liittyy paljon epävarmuustekijöitä ja auki olevia muita suunnitelmia, joten ratkaisun tarkempi suunnittelu ei ole toistaiseksi mahdollista.

Vuoden 2017 aikana THL selvitti yhteistyössä HUS:n ja SPR:n kanssa mahdollisuuksia toteuttaa yhteinen näytehallinnan tila- ja palveluratkaisu sisältäen mm. mittavan näytehallintarobotiikan hankinnan. Tähän kokonaisuuteen liittyy myös vasta perustetun Biopankkien osuuskunnan rooli. Näytehallintaan liittyvissä suunnitelmissa on kaikilla organisaatioilla niin paljon epävarmuustekijöitä ja perustavaa laatu-olevia keskeneräisyyksiä, että yhteisen suunnitelman edistäminen konkreettisemmalle tasolle ei toistaiseksi ole mahdollista. Asia on kuitenkin kansallisesti merkittävä ja THL:n tulee olla jatkotyössä tiiviisti mukana.

THL:n toimitilamenojen kehitysarvio 2017–2022

Muiden toimipisteiden kehittäminen

Osana toiminnan supistamista THL luopui Turun Medisiina D-hankkeesta. Turkuun jääneet toiminnot on suunniteltu sijoitettavaksi Turun yliopiston Medisiina A- ja B-rakennuksiin, joissa jo nyt toimii THL:n oikeuslääkintä. Yliopisto peruskorjaa tilat Medisiina D:n valmistuttua ja uusittuihin tiloihin muutetaan kesällä 2019. Siihen saakka THL:n muut kuin oikeuslääkinnän toiminnot sijaitsevat väliaikaisissa tiloissa Turun Datacityssä. Vuoden 2018 alussa yliopistolta siirtyy oikeuslääkinnän palvelutoiminta ja histologian laboratorio THL:lle, jolloin järjestetään väliaikainen tilaratkaisu Medisiina B-rakennukseen.

Kuopiossa Senaatti, Savonia ammattikorkeakoulu ja Savon koulutus kuntayhtymä kävivät neuvottelua ja vuoden 2017 aikana Neulaniemen alueen kehittämisestä ja tutkimuskeskus Neulasen myynnistä. Hanke kuitenkin kariutui Neulasen osalta. THL selvittää yhdessä Senaatti-kiinteistöjen kanssa tilaratkaisuja Kuopion toimintojen tarpeisiin vuoden 2018 kuluessa, koska tutkimuskeskustilat vaativat peruskunnostusta eivätkä ne tue pohjaratkaisultaan THL:n nykyistä toimintaa parhaalla mahdollisella tavalla.

Toiminnan supistuttua Oulussa saatiin Kastellin toimipisteen supistus- ja muutostyöt päätökseen syksyllä 2017. Välitöntä uutta kehittämistarvetta ei ole. Oikeuslääkinnän palvelutoiminnan siirryttyä yliopistolta THL:lle on myös oikeuslääkinnän tiloihin yliopistolla suunniteltu muutoksia, jotka toteutetaan loppuvuonna 2017/vuoden 2018 alussa. Muutoksilla pyritään erityisesti parantamaan toiminnan turvallisuustasoa.

Tampereen toimipisteissä ei ole välitöntä kehittämistarvetta.

Mittarit

- Toimitilatehokkuus, vuokrat jne. (Hallinnon tilahallinta, HTH, Senaatin raportointipohja)
- Työympäristömme 2020 -mittaristo

THL TOIMITILAT

Arvio tilanteesta 31.12.2017

 Vuokrasopimukset	 Laajuus	 Tilatehokkuus	 Toimitilakulut	 Henkilömäärä	 Työtilakustannus
<p>Kpl-määrä: 24</p> <p>Senaatti-kiinteistöt: 19</p> <p>Muu vuokranantaja: 5</p> <p>Edelleenvuokratut: (4)</p>	<p>Vuokrattuala v-m2: 35 691 v-m2</p> <p>Toimistotilaa: 17 417 v-m2</p> <p>Muut tilat/erityistilat: 18 274 v-m2</p>	<p>Kokonais-tilatehokkuus: 40,6 v-m2/htv</p> <p>30,8 v-m2/hlö</p> <p>27,5 v-m2/hlö (sis. vier. tutkijat)</p> <p>Toimisto-tilatehokkuus: 17,0 v-m2/tsto-hlö</p> <p>15,0 v-m2/tsto-hlö (sis. vier. tutkijat)</p>	<p>Vuosivuokra: 7,8 milj.€</p> <p>Muut toimitilakulut*: 1,2 milj.€/v</p> <p>Yhteensä: 9 milj. €/v</p>	<p>880 htv</p> <p>1157 hlö</p> <p>1022 tsto-hlö</p> <p>Työpuolella olevia vierailijain tutkijoita: 140 hlö</p>	<p>852 €/htv/kk</p> <p>648 €/hlö/kk</p> <p>578 €/hlö/kk (sis. vier. tutkijat)</p> <p>Vuokrat: 7,8 milj.€</p> <p>Muut toimitilakulut*: 1,2 milj.€/v</p> <p>*Sähkö, siivous, vartiointi- ja turvallisuus</p>

THL:n toimitilakustannukset, arvio tilanteesta 12/2017

Viestintä

Viestinnän ydintehtävänä on tukea THL:n strategisten päämäärien saavuttamista. Vuonna 2018 viestinnällä ja vuorovaikutuksella edistetään erityisesti laitoksen tunnettuutta sekä myönteistä organisaatio- ja palvelumielikuvaa, lisätään THL:n tuottaman tiedon käyttöä ja vahvistetaan luottamusta tuotetun tiedon laatuun ja tietoturvaan. Tutkimus- ja asiantuntijatiedon käyttöä edistetään olemalla aktiivisia yhteiskunnallisia keskustelijoita ja tuemalla poliittista päätöksentekoa

Viestintää suunnitellaan osastoilla ja viestintäyksikössä kokonaisvaltaisesti ja pitkäjänteisesti, toteutetaan monikanavaisesti ja hyödynnetään uusia viestinnän ja vuorovaikutuksen mahdollisuuksia. Vuonna 2018 asiakkuusajattelun kehittäminen on edelleen koko laitoksen työlliställä ja liittyy kiinteästi viestintäpalveluiden ja -tuotteiden parantamiseen. Asiakkaiden odotuksiin vastaaminen ja toimintaympäristön kiivas muutostahti edellyttävät viestinnän toimintatapojen, sisältöjen, kanavien ja tuotteiden jatkuvaa arviointia ja kehittämistä.

Mittava palvelujärjestelmän muutos tulee olemaan viestinnällisestikin merkittävää uudelleenajattelua edellyttävä prosessi. Onnistuaksemme vastaamaan asiakkaidemme odotuksiin meillä on oltava hyvä asiakasymmärrys, tuotteiden ja palveluiden tulee vastata asiakkaiden tarpeisiin ja meidän tulee huomioida tiedon käyttötilanteet. Uudistus edellyttää myönteistä ja ratkaisukeskeistä vuorovaikutusta sekä asiakkaan tavoittamista tehokkaasti ja häntä puhuttelevalla tavalla. Iso työsarja koko THL:lle.

Vuosi 2018 on data-vuosi, jolloin kampanjoidaan THL:n monipuolisten aineistojen ja niiden tunnettuuden lisäämiseksi. THL:stä valmistuu useamman väestötutkimuksen tulokset, perustetaan dataan liittyviä uusia palveluja ja parannetaan datan käyttömahdollisuuksia.

Edistämme erityisesti visuaalisen viestinnän eri keinojen kokeilua ja käyttöä, linjaamme toimintamalleja ja esitystapoja sekä tarjoamme työkaluja koko talon käyttöön. Myös vuonna 2018 järjestetään erinomaisen vastaanoton saanut THL Impact -tapahtuma visualisoinnin mahdollisuuksien tunnetuksi tekemiseksi.

Toimintavuonna THL ottaa käyttöön yhdessä STM:n kanssa Sote uutiset-applikaation täydentämään ja osin korvaamaan perinteisiä sähköisiä uutiskirjeitä. Vuoden 2017 lopussa tehdyn mediabarometrin tulokset selviävät tammikuussa ja sen pohjalta arvioidaan mediapalvelujen uudistamistarvetta. Terho-intranetin käyttäjäkyselyn pohjalta kehitetään paitsi intranetiä, myös työyhteisöviestintää yleisemminkin.

Verkkopalvelu Thl.fi on merkittävin kanavamme. Siitä saatu palaute on ollut vahvasti positiivista ja sen käyttömäärä on kasvanut tasaisesti. Yksittäiset käynnit lisääntyivät vuonna 2016 edelliseen vuoteen verrattuna 22 %. Tavoitteena on palvelun käyttömäärän pitäminen kasvu-uralla edelleen ja siksi verkkopalvelun konseptia päivitetään ensi vuonna.

THL:n mittavat budjettirahoituksen supistukset ovat lisänneet ulkopuolisen rahoituksen merkitystä. Rahoittajien päätöksenteossa kiinnitetään entistä enemmän huomiota hakemusten vuorovaikutus- ja viestintäsuunnitelmiin sekä vaikuttavuustavoitteisiin. Tämä edellyttää hakijoilta ja viestintäasiantuntijoilta uudenlaista, tiivistä ja pitkäkestoista yhteistyötä sekä uusien toimintamallien käyttöönottoa.

Koko henkilöstön innostus kokeilla ja kehittää uudenlaisia toimintatapoja ja viestintäratkaisuja on välttämätöntä uudistumisen takaamiseksi ja THL:n tuottaman tiedon, toimintamallien ja ratkaisujen käytön lisäämiseksi. Laitoksen kokonaisviestinnän kannalta on tärkeää, että asiantuntijat saavat hyvän viestinnällisen tuen ja heidän omaa viestintäosaamistaan parannetaan monipuolisesti.

Tietoturva ja tietosuoja

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos käsittelee laajasti erilaisia henkilötietoja lakisääteisiin tehtäviinsä perustuen. Käsiteltäviä tietokokonaisuuksia ovat esimerkiksi:

- lakisääteisiin seurantatehtäviin ja viranomaispalvelujen toteuttamiseen liittyvä ensisijainen käsittely (tartuntataudit, laboratoriot, oikeuslääkintä, oikeustoksikologia ym.)
- palvelujen järjestämisroolissa tehtävä alaisen hallinnon tietojen käsittely (vankiterveydenhuolto, koulukodit, mielisairaalat ym.)
- suostumuksella kerättävien väestötutkimusaineistojen henkilötiedot (terveystarkastus- ja kyselytutkimukset)

- valtakunnallisiin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilörekistereihin ja tilastointiin liittyvät henkilötietojen käsittely (potilas- ja asiakastietojen toissijainen käsittely)
- tilastoviranomaisroolissa käsiteltävät henkilötiedot (mm. Tilastokeskuksen ja Väestörekisterikeskuksen tiedot)
- työntäjän tavanomaiset hallinnolliset työntekijöitä ja asiakkaita koskevat tiedot.

Vuoden 2018 aikana THL jatkaa valmistautumistaan voimaan astuvaan EU:n tietosuoja-asetukseen ja siitä johtuviin muutoksiin. Osana toimenpiteitä kehitetään tietoaineistojen käytön raportointia (tietotilinpäätös), tietoriskien hallintaa ja tarkennetaan aineiston käsittelyn ohjeistusta sekä hallintaa.

Toiminnalliset tavoitteet:

Toimenpide	Työmme tulokset 2018–2019
Aineistojen inventointi, arkistointi ja hävittäminen	Kaikki aineistot on inventoitu ja tiedot dokumentoitu sekä päivitetty. Arkistointia vaativat aineistot on tunnistettu sekä vanhentuneet aineistot hävitetty.
Aineistojen aineistonhallintasuunnitelmien päivittäminen sekä vaikuttavuus-/riskienarvioinnin ja toimenpidesuunnitelmien laatiminen	Aineistojen aineistonhallintasuunnitelma ja vaikuttavuuden-/riskienarviointi sekä aineistojen kirjalliset toimenpidesuunnitelmat on tehty arkaluontoisten henkilötietoaineistojen osalta.
Henkilötietoaineistojen ohjeiden päivittäminen, laatiminen sekä aineistokohtaisten käsittelyprosessien kuvaaminen	Arkaluontoisten henkilötietoaineistojen käsittelyprosessit ja tarkemmat aineistokohtaiset käsittelyohjeet on dokumentoitu kirjallisesti.
Tietoaineistojen käytön- ja käsittelyn raportointia kehitetään laatimalla tietotilinpäätös	Kehitetään malli kerätä ja raportoida tietoa tietoaineistojen käsittelystä ja hallinnasta laitoksessa.

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL

Postiosoite: PL 30, 00271 Helsinki

Käyntiosoite: Mannerheimintie 166, Helsinki

Puhelin (vaihde): 029 524 6000

Sähköposti: etunimi.sukunimi@thl.fi • Tiedustelut: info@thl.fi

www.thl.fi • twitter.com/THLorg • facebook.com/thl.fi